

[Valdemar Sørensen.]

Ministers Mening ikke var enig med ham — vil jeg indrømme, at for saa vidt det drejer sig om Sagens principielle Karakter, har jeg aldrig troet paa noget velsignelsesrigt ved at fastsætte et Genanskaffelsesprincip. Det spillede en glimrende Fallit under den forrige Krig, og det holdt kun et halvt Aar under denne, saa i den Retning tror jeg, at Begivenhederne, baade historisk og nutidigt, har givet mig Ret.

Men det var ikke saa meget det, jeg tænkte paa ved mine Bemærkninger — det er jo temmelig dødt Stof —, som det var dette, hvad jeg vil sætte en Streg under, at naar den højtærede Handelsminister mener, at Princippet om Genanskaffelsesprisen som grundlæggende for Prisansættelsen har været stærkt medvirkende til at skaffe Landet den store Forsyning af Varer, vi fik ind i Begyndelsen af Krigen, saa kan dette maaske være rigtigt, men jeg synes ikke, jeg vil lade det staa som en generel Betragtning, fordi der under det ligger den almindelige Anskuelse, at det var Udsigten til at kunne faa en Konjunkturfortjeneste, der skulde have skaffet os den store Beholdning af Varer. Thi dette benægter jeg. Der ligger intet positivt Bevis for, at det danske Erhvervsliv, Industri og Handel, i den Tid, der er gaaet og i hvilken vi ikke har haft Genanskaffelsesprincippet, ikke har bestræbt sig for at faa de flest mulige Varer til Landet. Det er det, jeg gerne vilde have udtrykt med min Bemærkning.

Maa jeg saa endelig sige til sidst med Hensyn til Prisstoppet, at jeg synes, det er temmelig dristigt, baade af den højtærede Minister og af ærede Medlemmer, at benægte Muligheden for et Prisstop. Muligheden for et Prisstop foreligger altid, naar det er nødvendigt. Den foreligger i den nuværende Lov, hvor vi har givet Priskontrolraadet Myndighed til over for enkelte Brancher og enkelte Varer at udstede et foreløbigt Prisstop, og jeg ser ikke saa lyst paa Forholdene, at jeg kan benægte, at den Situation kan komme til at foreligge, da man bliver nødt til at gaa til et generelt Prisstop. Det er der naturligvis heller ikke noget i Vejen for. Men dermed være ikke sagt, at fra den og den Dato maa Priserne ikke stige hverken paa den ene eller den anden Vare. Derimod siges det, at fra det Øjeblik, et saadant Prisstop bliver dekretet, maa ingen Priser forhøjes uden Dokumentation af Omkostningerne og Erkendelse fra Samfundets Side af, at det er nødvendigt at forhøje disse Priser. Paa den Maade

er det foregaaet med Osten, og det vil gaa paa samme Maade, naar man udvider Prisstoppet over en bredere Front.

Jeg tør ikke sige, at dette ikke vil blive nødvendigt. Hvis jeg samler mine Indtryk af den foreliggende økonomiske Situation her i Landet, saadan som den har udviklet sig med de Betingelser, vi nu engang lever under, maa jeg sige til mig selv, at hvis vi ikke med de Midler, vi nu har, kan begrænse Prisstigningen, kan der let komme det Øjeblik, da et almindeligt Prisstop er en uomgængelig Nødvendighed. Saa kan vi til den Tid tale om, hvilken Bemyndigelse der skal gives for at faa det sat i Gang; men at det slet ikke lader sig gøre at komme ind paa en saadan Foranstaltning, det benægter jeg pure. Der foreligger ingen Umulighed i saa Henseende, der foreligger tværtimod for mit eget Vedkommende en sørgelig Udsigt til, at det en Dag bliver nødvendigt.

Prieme: Naar det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen gaar saa stærkt ind for et Prisstop, som han gør, synes jeg, det er nødvendigt at gøre nogle Modbemærkninger til ham. Jeg vil da sige til det ærede Medlem, at jeg tror, at dette saavel nationaløkonomisk som købmandsmæssigt og ogsaa fornuftsmæssigt og beskæftigelsesmæssigt vil være rent forfejlet. Jeg synes i hvert Tilfælde, at naar det ærede Medlem gaar saa stærkt ind for et Prisstop, som han gør, burde han i noget højere Grad redegøre for, hvorledes han mener vi skal gennemføre et Prisstop f. Eks. for Landbrugsprodukter, hvis deres Priser paa det udenlandske Marked fortsat stiger, som de har gjort det det sidste Aar. Er det da Meningen, at vi skal lade Landet her købe tomt, eller hvorledes skal vi bære os ad? Hvorledes vil det ærede Medlem gennemføre et Prisstop for alle de udenlandske Varer, der er steget paa samme Maade? Mener det ærede Medlem, at vi skal holde op med at købe de udenlandske Varer, eller hvorledes skal vi bære os ad?

Og endelig med Hensyn til Arbejdslønningerne: Mener det ærede Medlem, at det er muligt at dekretere Prisstop for saadanne Varer, som Arbejdslønnen gaar ind i med en betragtelig Del af Varens Værdi — og det gør den i en lang Række Varer. Jeg tror, det er en skøn Fantasi og Teori, naar det ærede Medlem taler om et generelt Prisstop; jeg tror ikke, det hverken er eller nogen Sinde kan blive noget som helst andet.